

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1277/2024
22.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Вуковић, председника већа, Слободана Велисављевића, Милене Рашић, Светлане Томић Јокић и Гордане Којић, чланова већа, са саветником Јеленом Паравиња, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Марије Жерајић, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Параћину 1К. бр.1/24 од 28.02.2024. године и Вишег суда у Јагодини Кж.1. бр.89/24 од 21.06.2024. године у седници већа одржаној дана 22.10.2024. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Марије Жерајић, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Параћину 1К. бр.1/24 од 28.02.2024. године и Вишег суда у Јагодини Кж.1. бр.89/24 од 21.06.2024. године, у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Параћину 1К. бр.1/ од 28.02.2024. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1.КЗ за које му је изречена условна осуда тако што му утврђена казна затвора у трајању од шест месеци и истовремено одређено да се иста неће извршити ако окривљени у времену проверавања од једне године, рачунајући од дана правноснажности пресуде, не учини ново кривично дело. Пресудом је одлучено о трошковима поступка и о имовинско-правном захтеву на начин ближе опредељен изреком пресуде.

Одлучујући о жалби окривљеног АА Виши суд у Јагодини је пресудом Кж.1. бр.89/24 од 21.06.2024. године жалбу одбио и потврдио првостепену пресуду.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднела је бранилац окривљеног АА - адвокат Марија Жерајић, због повреде закона и то одредаба кривичног поступка и материјалног права, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев и преиначи у целини побијане пресуде те окривљеног ослободи

одговорности за дело које му се ставља на терет и одлучи да трошкове које је окривљени имао падају на терет буџетских средстава првостепеног суда.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет и након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости указује да је правноснажном пресудом повређен закон на штету окривљеног, јер дело за које је оглашен кривим правноснажном пресудом није кривично дело, обзиром да у његовим радњама нису остварени елементи кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1 КЗ. Према наводима захтева кривично дело угрожавање сигурности састоји се у употреби претње да ће се напасти на живот или тело неког лица или њему блиског лица, која мора бити квалификована - озбиљна претња која код пасивног субјекта изазива неспокојство, узнемирење и страх за живот и телесни интегритет, свој или њему блиског лица. Захтевом бранилац истиче да се у описаним радњама окривљеног не стичу сва битна законска обележја кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1 КЗ и не произилази јасан и недвосмислен закључак да се окривљени речима цитираним у изреци пресуде обратио оштећеном, при чему речи упућене од стране окривљеног не представљају озбиљну претњу усмерену на напад на живот и тело, док ни сам оштећени уопште није осетио и трпео страх и имао осећај угрожености. Сходно наведеном, бранилац окривљеног сматра да не постоји апсолутно никаква озбиљна и квалификована претња упућена оштећеном да ће окривљени напасти на његов живот или тело или њему блиског лица.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости, којима бранилац указује на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, иако је не нумерише, Врховни суд оцењује као неосноване из следећих разлога:

Одредбом члана 138. став 1. КЗ прописано је да кривично дело угрожавање сигурности из члана 138. став 1. чини онај ко угрози сигурност неког лица претњом да ће напасти на живот или тело тог лица или њему блиског лица.

Према чињеничном опису кривичног дела датом у изреци првостепене пресуде окривљени АА је у време означено у изреци пресуде и на месту ближе означеном изреком пресуде, способан да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима, свестан свога дела чије је извршење хтео „..... угрозио сигурност оштећеног ББ из ..., претњом да ће напасти на његов живот или тело, на начин што је видевши оштећеног истом пришао и повишеним тоном му се обратио речима: „Кад ћеш да ми вратиш 3.000 швајцарских франака што ти је дао мој отац, ја сам ВВ син“, након чега му прилази ближе и уносећи му се у лице упућује речи: „Ово неће на добро да се заврши по тебе, само да знаш“, а након упућених речи окривљени напушта лице места, при чему је

оштећени трпео страх за свој живот и тело,...“ чиме је извршио кривично дело угрожавања сигурности из члана 138. став 1 КЗ.

По оцени овог суда, из чињеница и околности означених у чињеничном опису дела датом у изреци првостепене пресуде произилазе сва законска обележја кривичног дела угрожавања сигурности из члана 138. став 1 Кривичног законика, за које је окривљени оглашен кривим и осуђен побијаном правноснажном пресудом и то како објективна обележја која се односе на радњу извршења – претња да ће напасти на његов живот или тело, тако и субјективна обележја која се тичу урачунљивости и умишљаја окривљеног, које обухвата свест, односно знање окривљеног да ће претњом код оштећеног изазвати страх односно последицу предметног кривичног дела, при чему је окривљени био свестан свога дела.

Из изнетих разлога, Врховни суд је оценио као неосноване наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА да се у радњама окривљеног не стичу законска обележја кривичног дела из члана 138. став 1. КЗ и да је побијаном правноснажном пресудом учињена повреда закона коју не нумерише, али за коју из образложења захтева јасно произилази да је у питању повреда закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

По налажењу овога суда, бранилац окривљеног осталим наводима захтева износи анализу кривичне пријаве коју је окривљени поднео против оштећеног и изводи сопствене закључке, упоређујућу је са садржином исказа оштећеног датог у поступку, а потом анализира исказе сведока, као и одбрану окривљеног, чиме указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање у правноснажној пресуди, односно на повреду закона из члана 440. ЗКП.

Бранилац окривљеног такође захтевом истиче да је правни резон из другостепене одлуке у овом истом поступку Кж1 бр.226/23 од 12.12.2023. године, која је претходила доношењу пресуде која се напада предметним захтевом, а којом је укинута претходна осуђујућа пресуда и приликом чијег доношења је члан већа био управо председник већа другостепеног суда, које је потврдило пресуду која се напада овим захтевом, био управо резон који је изнет у предметном захтеву од стране браниоца. Надаље наводи да су и у претходној другостепеној одлуци, у смислу одредби члана 460. став 2. и 3. ЗКП, дати разлози за поновно поступање првостепеног суда, које овај уопште није прихватио, нити је по тим упутима поступио иако су исти обавезујући, нумеришући одредбу члана 460.ЗКП, а образлажући одредбу члана 462. став 3. ЗКП.

Одредбом члана 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац, сходно правима које има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреда закона из члана 440, члана 460. став 2. и 3, те члана 462. став 3. ЗКП, па је Врховни суд захтев браниоца окривљеног у овом делу оценио као недозвољен.

Са изнетих разлога, Врховни суд је, на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник
Јелена Паравиња, с.р.**

**Председник већа-судија
Татјана Вуковић, с.р.**

**За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**